

**STICHTING VOORTGEZET
ONDERWIJS EEMSDelta**

Schoolondersteuningsprofiel 2024

**SCHOOL VOOR VWO+ – VWO – HAVO – VMBO – PRO – ISK
CAMPUS VO EEMSDelta | RUTGER KOPLAND VO EEMSDelta**

info@vo-eemsdelta.nl | www.vo-eemsdelta.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Stichting VO Eemsdelta	4
De VO Eemsdelta-identiteit.....	4
Strategisch beleid en missie	4
3. Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden 20.02	5
Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband	5
Schoolondersteuningsprofiel van VO Eemsdelta	5
4. Aannamebeleid van de stichting	6
Overgang primair onderwijs – voortgezet onderwijs.....	6
Zij-instroom	6
Doorstroomeisen.....	7
Grenzen aan ondersteuning bij aanmelding	7
Grenzen aan de ondersteuning na plaatsing.....	8
5. Ondersteuningstructuur	9
Basisondersteuning en aanvullende ondersteuning	9
Basisondersteuning	9
Aanvullende ondersteuning	9
Vormen van ondersteuning.....	10
Uitgangspunten	10
6. Ondersteuningsaanbod	11
Leeswijzer:	11
Niveau 0: Ondersteuningsstructuur	11
Basisondersteuning	11
Niveau 2: Aanvullende ondersteuning op groepsniveau	12
Niveau 3: Aanvullende ondersteuning op individueel niveau.....	13
7. Beschrijving onderwijsondersteuning	14
Basisondersteuning niveau 1a: alle leerlingen.....	14
Verdiepende basisondersteuning niveau 1b: groepen leerlingen.....	21
Intensieve basisondersteuning niveau 1c: individuele leerlingen	24
Aanvullende ondersteuning op groepsniveau 2.....	29
Extra onderwijsondersteuningsarrangementen	31
Tussenvoorziening De Doorstart, niveau 3	31
8. Mate van basisondersteuning	34
Bijlage 1: Begrippenlijst	35

1. Inleiding

De wetgeving Passend Onderwijs (2014) is de basis voor de wijze waarop in Nederland de begeleiding van leerlingen vormgegeven wordt. De belangrijkste instanties hierbij zijn:

- de school waar de leerling ingeschreven staat
- het samenwerkingsverband (SWV) waar de school onderdeel van uit maakt
- de gemeente waar de leerling woont.

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel van de Stichting VO Eemsdelta. Dit ondersteuningsprofiel beschrijft de binnen onze school beschikbare onderwijsondersteuning. Onderdeel van dit school ondersteuningsprofiel is een schematisch overzicht van vormen van ondersteuning per deelschool. Het geeft aan welke ondersteuning de school wel en soms ook niet kan bieden binnen onze eigen organisatie. Als wij de ondersteuning niet kunnen bieden, gaan wij met ouders en andere partners binnen en/of buiten het SWV op zoek naar een passende plek voor de leerling.

Dit ondersteuningsprofiel sluit aan bij het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden 20.02 (SWV GO) waarbij het VO Eemsdelta is aangesloten.

Binnen dit SWV wordt door de scholen in de regio samengewerkt om passend onderwijs te realiseren.

2. Stichting VO Eemsdelta

De VO Eemsdelta-identiteit

VO Eemsdelta is een algemeen bijzondere school. We staan voor gelijkwaardigheid van levensbeschouwingen en omarmen de pluriforme samenleving. Wij geloven dat de diversiteit in onze samenleving een positieve bijdrage levert aan de samenleving als geheel.

In ons onderwijs werken we actief aan burgerschap, sociale integratie en tolerantiebevordering. Dit gebeurt onder andere binnen de vakken levensbeschouwing, burgerschap en maatschappijleer, maar is ook onderdeel van onze schoolcultuur. Schoolcultuur is een gedeelde opvatting over wat we belangrijk vinden in het leven. We hebben het vertaald in gedragsregels. Deze kunnen aangevuld worden of gewijzigd, maar de essentie blijft herkenbaar. Belangrijke waarden voor ons zijn openheid, tolerantie, respect en burgerschap.

Strategisch beleid en missie

Onze missie en visie wordt vierjaarlijks vertaald naar strategisch beleid. Dit beleid vormt de basis voor het dagelijkse gesprek in de school over doelen en resultaten. Het Strategisch beleidsplan 2021-2024 is beschikbaar via de website van de stichting: <https://www.vo-eemsdelta.nl>

3. Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden 20.02

Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband

VO Eemsdelta maakt onderdeel uit van het samenwerkingsverband Groningen Ommelanden 20.02 (SWV GO) waarin twaalf schoolbesturen vo, drie schoolbesturen v(s)o en vijf opting-in besturen zijn vertegenwoordigd. Het bestuur van het SWV bestaat nu uit een uitvoerend, een niet-uitvoerend bestuur en een ledenvergadering. Deze worden gevormd door de afgevaardigden vanuit de verschillende schoolbesturen.

Het onderwijsaanbod, inclusief de lichte en zware ondersteuning van het SWV, wordt beschreven in het Ondersteuningsplan van het SWV-GO. In dit Ondersteuningsplan staat ook de indicatiesystematiek voor toegang tot het vso beschreven, evenals de wijze waarop de beschikbare middelen worden verdeeld.

Dit ondersteuningsplan is op zijn beurt weer gebaseerd op de schoolondersteuningsprofielen van de diverse schoolbesturen die in het SWV zitting hebben. In het profiel wordt aangegeven welke ondersteuning de school kan bieden en welke ambities de school heeft voor de toekomst. In dit profiel worden ook de grenzen beschreven van de ondersteuning die wij kunnen verlenen. Medewerkers, leerlingen en ouders hebben adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel via de medezeggenschapsraad van de school.

Schoolondersteuningsprofiel van VO Eemsdelta

In het schoolondersteuningsprofiel legt het schoolbestuur ten minste eenmaal per vier jaar vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst. Leraren, ondersteuningscoördinatoren, schoolleiding en bestuur stellen samen het schoolondersteuningsprofiel op.

Looptijd:

- Het schoolondersteuningsprofiel geldt voor de periode 2022-2026.
- Tussentijdse wijzigingen en/of aanpassingen worden jaarlijks verwerkt in dit schoolondersteuningsprofiel.
- Belangrijke wijzigingen en/of aanpassingen worden ter advies aan MR voorgelegd.

Communicatie:

De school verwijst in de schoolgids naar dit profiel en plaatst het profiel op de website, zodat voor iedereen (medewerkers, ouders, leerlingen en andere partijen) inzichtelijk is welke aanvullende ondersteuning de school kan bieden, en welke niet.

4. Aannebeleid van de stichting

Overgang primair onderwijs – voortgezet onderwijs

Voor de overgang van primair onderwijs (PO) naar voortgezet onderwijs (VO) hanteren de in de Samenwerkingsverbanden PO en VO vertegenwoordigde schoolbesturen een Provinciebrede, gezamenlijke aanpak.

Uitgangspunten voor de gezamenlijke besturen PO-VO zijn:

- de scholen werken vanuit een integraal beleid van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs PO en VO en verbetering van het proces van de overgang PO-VO;
- aanmeldingen in relatie tot de zorgplicht: alle aanmeldingen bij het VO zijn goed en op tijd in beeld;
- PO en VO monitoren en koppelen terug m.b.t. de kwaliteit van het advies en de intake;
- PO, ouders en VO werken samen toe naar een zo goed mogelijk passend advies t.b.v. de plaatsing (hiertoe wordt het toelatingsbeleid in begrijpelijke termen vertaald in een aparte ouderversie);
- inzet op verdere professionalisering van het advies voor leerlingen, bij voorkeur wordt het (voorlopig) advies al besproken met ouders vanaf groep 6;
- leerlingen met (mogelijke) ondersteuning in het VO zijn tijdig in beeld;
- overdracht van leerling gegevens vindt geautomatiseerd plaats d.m.v. Overstap Service Onderwijs (OSO);
- bij het verwerken van persoonsgegevens beschermen en borgen we de privacy van leerlingen (AVG).

De scholen voor PO en VO vinden het een gezamenlijke verantwoordelijkheid dat, in samenwerking met de ouders, bij de start van het schooljaar voor elke leerling een passende plaats in het eerste jaar VO wordt gerealiseerd.

Het doel van deze aanpak is het verhogen van de kans dat de leerling succesvol, bij voorkeur zonder onderbrekingen, de opleiding afrondt waarin de leerling in het VO is geplaatst.

Met deze aanpak worden voor de professionals in de scholen voor Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO) het beleid en de procedures vastgelegd voor het advies van het PO en de aanmelding, toelating en plaatsing van leerlingen in het regulier VO bij de overgang van de leerling van PO naar VO. De wettelijke bezwaarprocedures bij aanmelding, toelating en plaatsing zijn van toepassing op de beschreven regelingen.

Het beleid en de procedures gelden voor de toelating en plaatsing vanuit het PO op de VO-scholen in de regio Noord, Zuid- Oost en West van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Voortgezet Onderwijs (SWV Groningen Ommelanden VO 20.02) en daarmee dus ook voor stichting VO-Eemsdelta. Meer over deze aanpak is te vinden op <http://www.passendonderwijsgroningen.nl>

Zij-instroom

Leerlingen die worden aangemeld na een verhuizing, worden in principe toegelaten en geplaatst in de niveaugroep waarin men op de vorige school ook was geplaatst. Zij-instromers van andere scholen uit Appingedam, Delfzijl en Siddeburen en omgeving zijn uiteraard ook welkom. Plaatsing van deze leerling is in overleg met ouders en de toeleverende school en afhankelijk van o.a. beschikbare plek binnen de gewenste deelschool, het ingeschatte niveau van uitstroom versus gewenste instroom van de leerling en de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Na de formele aanmelding wordt de wettelijke onderzoeksplicht uitgevoerd en wordt door de school een besluit genomen rondom plaatsing. Op het moment dat een leerling niet geplaatst kan worden, wordt er een formele afwijzing gestuurd aan ouders/verzorgers. In deze gevallen blijft de zorgplicht bij de school van herkomst liggen (m.u.v. verhuisleerlingen).

Doorstroomeisen

Voor leerlingen die na het behalen van hun diploma willen doorstromen naar een hoger niveau (bijvoorbeeld van TL 4 naar havo 4) gelden doorstroomeisen. Deze doorstroomeisen zijn nodig om te voorkomen dat leerlingen een keuze maken voor een opleiding die niet passend is. De doorstroomeisen zijn gebaseerd op landelijke afspraken.

Grenzen aan ondersteuning bij aanmelding

De eerste school waar de leerling wordt aangemeld heeft zorgplicht: de taak om een passende onderwijsplek te bieden of door te geleiden naar een andere, passende plek.

Bij aanmelding moeten ouders aangeven of ze verwachten dat hun kind ondersteuning nodig heeft om onderwijs te kunnen volgen. Als het VO Eemsdelta van mening is dat de school ondanks alle vormen van ondersteuning niet de juiste school is voor de leerling, dan gaan zij, in overleg met ouders, op zoek naar een meer passende school.

Hiervan kan sprake zijn als we ook met aanvullende ondersteuning in de school en eventueel ondersteuning vanuit de gemeenten/hulpverlening als school niet kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Het uitgangspunt van de school is dat het uitstroomperspectief van de leerling moet worden kunnen gerealiseerd in klassenverband.

Het Samenwerkingsverband ondersteunt hierin met het expertise consultatie team (ECT). De medewerkers van dit team zijn op de hoogte van wat de scholen in het Samenwerkingsverband bieden aan ondersteuning.

Enkele voorbeelden van situaties, waarin de grens van onze mogelijkheden bereikt kan worden:

- Verstoring van rust en veiligheid
Als een leerling zodanig gedrag laat zien dat leidt tot (verwachte) ernstige verstoring van de rust en orde in de klas of dat de veiligheid van leerlingen en/of collega's in het geding is.
- Interferentie tussen verzorging/behandeling en onderwijs
Indien een leerling een beperking heeft die een zodanige verzorging/behandeling vraagt dat daardoor zowel de zorg en behandeling voor de betreffende leerling als het onderwijs aan de leerling onvoldoende tot zijn recht kan komen. Het gaat hier bijvoorbeeld om leerlingen die verpleegkundige handelingen vragen. Ook speelt mee dat huidige wet- en regelgeving op de terreinen zorg en onderwijs beperkingen oplegt aan een gecombineerd aanbod van onderwijs en zorg.
- Verstoring van het leerproces voor de andere leerlingen
Als het onderwijs aan de leerling met een beperking een zodanig beslag legt op de tijd en aandacht van de docent dat daardoor de tijd en aandacht voor de overige leerlingen in de klas onvoldoende of in het geheel niet kan worden geboden.
- Indien het uitstroomperspectief van de leerling niet kan worden gerealiseerd op school in de klas kunnen wij niet voldoen aan de ondersteuningsbehoefte.
- Te geringe leerbaarheid
De leerling moet aan schoolse activiteiten kunnen deelnemen. Er zal dus voldoende mate van leerbaarheid moeten zijn. Het gaat hier met name om de ondergrens voor het praktijkonderwijs, waarvoor globaal een IQ van >55 en een leerniveau van +/- begin/midden groep 4 basisonderwijs vereist is. Maar ook de aanwezigheid van bijkomende problematiek speelt hierbij een rol.
- Blinde en slechtziende leerlingen
In geval van een blinde of slechtziende leerling zal per leerling bekeken worden hoe en of het VO Eemsdelta op hoogwaardig niveau onderwijs kan bieden in samenwerking met een arrangement vanuit cluster 1.

- Dove en slechthorende leerlingen
In geval van een dove of slechthorende leerling zal per individu bekeken worden hoe en of het VO Eemsdelta op hoogwaardig niveau onderwijs kan bieden in samenwerking met een arrangement vanuit cluster 2.
- Leerlingen met motorische beperkingen
De school is toegankelijk voor bijvoorbeeld rolstoelafhankelijke leerlingen. In het praktijkonderwijs en in iets mindere mate in het vmbo worden echter veel praktijkvakken gegeven, die vooralsnog lastig realiseerbare aanpassingen vragen voor leerlingen met een ernstige motorische beperking.

In alle gevallen zal steeds een individuele afweging gemaakt worden of onze school in staat is voldoende tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling. Daarbij staat het belang van de leerling voorop, maar voor de school speelt ook mee de complexiteit van de ondersteuningsvraag, de op dat moment beschikbare expertise, de hoeveelheid leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte in een klas of in de school als geheel, de groepsgrootte en de afdeling waarvoor een plaatsing gevraagd wordt. Voor die leerlingen, aan wie het VO Eemsdelta uiteindelijk geen onderwijs denkt te kunnen bieden, zal in de meeste gevallen plaatsing in een vorm van voortgezet speciaal onderwijs gewenst zijn.

Grenzen aan de ondersteuning na plaatsing

Ook na plaatsing kan blijken dat de school de leerling geen passende ondersteuning kan bieden. In dit geval gaan we, in overleg met ouders, op zoek naar een passende plek. In het algemeen geldt dit bij leerlingen met een zware externaliserende gedragsproblematiek (waarmee deelname aan onderwijs in groepsverband niet mogelijk is), meervoudige, complexe problematiek of als het gaat om leerlingen met een te gering ontwikkelingsperspectief. Ook hier zal het eerdergenoemde ECT worden betrokken.

5. Ondersteuningstructuur

De wet op Passend Onderwijs is op 1 augustus 2014 van kracht. Alle scholen in Nederland worden geacht Passend Onderwijs te leveren. De kern daarvan is, dat alle leerlingen de beste ontwikkelingskansen krijgen. Dat geldt ook voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben om het onderwijs te volgen. Opdracht voor alle scholen is nauwkeurig te kijken welke ondersteuning de school al biedt en waar een school zich verder moet ontwikkelen. Van elke school wordt namelijk verwacht dat zij basisondersteuning kan bieden aan leerlingen met veelvoorkomende onderwijsondersteuningsvragen. Daarnaast kan elke school bekijken waar zij extra expertise in heeft of wil ontwikkelen.

Basisondersteuning en aanvullende ondersteuning

Binnen Passend Onderwijs wordt onderscheid gemaakt tussen basisondersteuning en aanvullende ondersteuning.

Basisondersteuning

Onder de basisondersteuning verstaan we het in het SWV afgesproken geheel van preventief en licht curatief handelen dat beschikbaar is voor alle leerlingen. Hiermee worden zowel de onderwijskundige als de leergebiedoverstijgende doelen bereikt.

Onder de basisondersteuning valt:

- een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie (conform de protocollen);
- onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
- (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen/aanpakken van gedragsproblemen;
- fysieke toegankelijkheid;
- curatieve ondersteuning in samenwerking met ketenpartners;
- consultatieve begeleiding;
- observatie en onderzoek;
- ondersteuning en begeleiding van docenten.

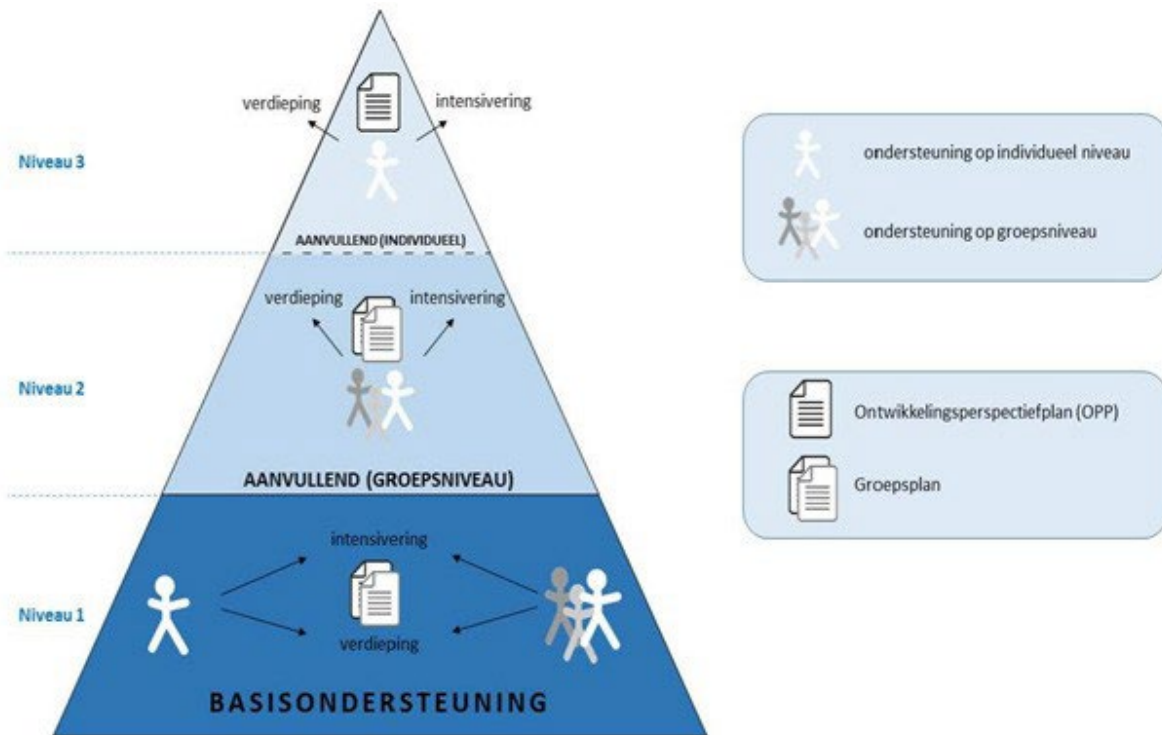
Bovengenoemde interventies zijn structureel beschikbaar voor en/of binnen de school en moeten de continuïteit in de schoolloopbaan van een leerling ondersteunen. Voor alle genoemde interventies geldt dat een diagnose behulpzaam kan zijn voor het inzetten van een handelingsgerichte aanpak. Er wordt geen indicatie afgegeven die recht geeft op extra (leerlinggebonden) financiering. Doel is om alle leerlingen te laten profiteren van het aanbod aan de klas.

Aanvullende ondersteuning

Als de basisondersteuning en ondersteuningsstructuur van de school onvoldoende toereikend zijn om het verwachte uitstroomperspectief van een leerling te realiseren kan de leerling in aanmerking komen voor aanvullende ondersteuning. Deze ondersteuning is altijd aanvullend op de basisondersteuning. De aanvullende ondersteuning wordt zoveel mogelijk op groepsniveau in de klas gerealiseerd.

Vormen van ondersteuning

De basisondersteuning en aanvullende ondersteuning krijgt vorm op drie niveaus.

Bovenstaand schema geldt ook voor leerlingen in het praktijkonderwijs en in de tussenvoorziening (de Doorstart). Voor deze leerlingen wordt er altijd op individueel niveau een OPP opgesteld.

Het toeleiden naar ondersteuning kent slechts één route. Deze loopt vanuit de basis van de piramide naar de top en indien mogelijk weer naar beneden. Dat wil zeggen de route begint in het gebied van de basisondersteuning, overstijgt deze en komt uit in het gebied van de aanvullende ondersteuning (arrangementen op een school binnen het samenwerkingsverband).

De aanvullende ondersteuning kan bestaan uit:

- ondersteuning in de klas;
- individuele ondersteuning als aanvulling op het groepsaanbod;
- ondersteuning binnen de tussenvoorziening van de school;

Uitgangspunten

We werken handelingsgericht

Onderwijsbehoeften worden op onze school vertaald in uitvoerbare en haalbare handelingssuggesties.

We werken met een ontwikkelingsperspectief (OPP)

We werken met een ontwikkelingsperspectief bij leerlingen die aanvullend op de basisondersteuning aanvullende ondersteuning nodig hebben om het uitstroomperspectief te kunnen behalen.

6. Ondersteuningsaanbod

Leeswijzer:

- De Stichting VO Eemsdelta heeft de onderwijsondersteuning ingericht in lijn met de door het SWV vastgestelde ondersteuningsstructuur.
- In hoofdstuk 6 is met behulp van onderstaande tabellen per ondersteuningsniveau aangegeven hoe en in welke deelscholen de ondersteuning wordt vormgegeven.
- In hoofdstuk 7 is een beschrijving te vinden van het beschikbare aanbod.

Niveau 0: Ondersteuningsstructuur

De ondersteuningsstructuur betreft de activiteiten die betrekking hebben op regulier overleg. Deze activiteiten vinden plaats in de school, over bijvoorbeeld organisatie, aanpak, afstemming beleid m.b.t. leerlingondersteuning.

0. Ondersteuningsstructuur		niveau 0				
nr.	Aanbod	Deelschool				
		PrO	Vmbo OB	Vmbo BB	HV OB	HV BB
0.1	Intern ondersteuningsteam	X	X	X	X	X
0.2	Orthopedagoog	X	X	X	X	X
0.3	Steward/Pedagogische conciërge	X	X	X	X	X
0.4	Vertrouwenspersoon	X	X	X	X	X
0.5	Afstemming ketenpartners	X	X	X	X	X
0.6	Ondersteuningscoördinator	X	X	X	X	X

Basisondersteuning

Het handelen dat ingezet kan worden door alle docenten voor leerlingen die binnen het basisaanbod extra uitdaging of extra hulp nodig hebben m.b.t. het behalen van de doelen. De doelen zijn hetzelfde, de criteria om deze doelen te behalen worden uitgebreid opgenomen in het groepsplan. Dit wordt bekostigd met de middelen voor de bekostiging per leerling (lumpsum) en de middelen vanuit SWV GO voor de ondersteuningsstructuur.

Niveau 1a: BASISONDERSTEUNING alle leerlingen						
Onderdelen		Brugjaar	RPC	TM	RK	Pro
1a1	Mentoraat	X	X	X	X	X
1a2	Vaklessen	X	X	X	X	X
1a3	Burgerschapsvorming	X	X	X	X	X
1a4	Ambitie- en ontwikkelgesprekken	X	X	X	X	X
1a5	Loopbaan oriëntatie (LOB)	X	X	X	X	X
1a6	Ouder- en thema avonden	X	X	X	X	X
1a7	Ouder- en leerlingcontacten	X	X	X	X	X
1a8	Warme overdracht PO-VO	X	X	X	X	X
1a9	Anti-pestcoördinator	X	X	X	X	X
1a10	Ontwikkel perspectief plan (OPP)	X	X	X	X	X
1a11	Steward/Pedagogische conciërge	X	X	X	X	X
1a12	Maatwerklessen/keuzemodules	X	X	X	X	X

Niveau 1b: verdiepende BASISONDERSTEUNING groep leerlingen						
Onderdelen		Brugjaar	RPC	TM	RK	Pro
1b1	Pluslessen		X			
1b2	(Hoog)begaafden		X			
1b3	Examentraining		X	X	X	X
1b4	Cambridge English (CUC)		X			
1b5	Engels in voor-examenklas afsluiten		X			
Niveau 1c: BASISONDERSTEUNING individuele leerling						
Onderdelen		Brugjaar	RPC	TM	RK	Pro
1c1	Sociaal emotionele ondersteuning	X	X	X	X	X
1c2	Dyslexieondersteuning	X	X	X	X	X
1c3	Ondersteuningsteam	X	X	X	X	X
1c4	Psycholoog/orthopedagoog	X	X	X	X	X
1c5	Meerpartijoverleg	X	X	X	X	X
1c6	Vertrouwenspersoon	X	X	X	X	X
1c7	Symbiose arrangement / schakeltraject					X
1c8	Ernstige rekenproblemen/dyscalculie	X	X	X	X	X
1c9	Leerling coach / begeleider	X	X	X	X	X
1c10	Ondersteuning leerlingen met een migratieachtergrond/NT-2	X	X	X	X	X

Niveau 2: Aanvullende ondersteuning op groepsniveau

Het handelen dat op groepsniveau kan worden ingezet voor leerlingen die aanvullend op het basisaanbod extra aanbod en aanvullende doelen nodig hebben. Op basis hiervan wordt het groepsplan ingevuld. Dit kan, na toekenning op schoolniveau, plaatsvinden met behulp van de inzet van ondersteuningsmiddelen die beschikbaar zijn binnen de scholen (het ondersteuningsbudget), aangevuld met middelen vanuit de school.

Niveau 2: AANVULLENDE ONDERSTEUNING OP GROEPSNIVEAU						
Onderdelen		Brugjaar	RPC	TM	RK	Pro
2.1	NUMO-lessen	X	X	X	X	X
2.2	Vakondersteuningslessen	X	X	X	X	X
2.3	Dyslexie-/dyscalculie begeleiding	X	X	X	X	X
2.4	Faalangstreductietraining	X	X	X	X	
2.5	SOVA training	X	X	X	X	X

Niveau 3: Aanvullende ondersteuning op individueel niveau

Het handelen dat ingezet kan worden voor leerlingen die aanvullend op het basisaanbod extra aanbod en bijbehorende doelen nodig hebben. Dit wordt opgenomen in een ontwikkelingsperspectief (OPP). Deze vormen van ondersteuning kunnen, na toekenning op schoolniveau, plaatsvinden met behulp van de inzet van ondersteuningsmiddelen die beschikbaar zijn binnen de scholen (ondersteuningsbudget) aangevuld met middelen vanuit de school. De doelen en bijbehorend handelen van het OPP worden als bijlage toegevoegd aan het groepsplan. Het handelingsdeel kan worden opgenomen in het groepsplan. In het OPP kan hiernaar worden verwezen.

Niveau 3: EXTRA ONDERWIJSONDERSTEUNINGSARRANGEMENTEN						
Onderdelen		Brugjaar	RPC	TM	RK	Pro
3	Maatwerkondersteuning op locatie	X	X	X	X	X
3	Tussenvoorziening Rebound- arrangement Schakel- arrangement Thuiszitters-arrangement	X	X	X	X	X
3	Individuele begeleiding door IB-er of orthopedagoog	X	X	X	X	X

7. Beschrijving ondersteuning

In dit hoofdstuk is een beschrijving te vinden van de diverse vormen van ondersteuning, zoals weergegeven in hoofdstuk 6. Het doel van deze uitwerkingen is aan belanghebbenden binnen en buiten de school te beschrijven hoe en voor wie de ondersteuning binnen de school wordt vormgegeven.

Basisondersteuning niveau 1a: alle leerlingen

Basisondersteuning kan door alle docenten voor alle leerlingen worden ingezet om de onderwijskundige en leergebied overstijgende doelen te behalen.

Onderdeel 1a1	Mentoraat				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	De mentor is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. De mentor heeft zicht op de leerling en neemt het grootste gedeelte van de begeleiding voor zijn rekening. De mentor voert ambitiegesprekken met de leerling. In het mentoraat is aandacht voor: resultaten (i.c.m. aan-/afwezigheid), welbevinden en LOB De mentor signaleert onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van leerlingen in de klas, bespreekt de signalen in de leerling- en groepsbespreking.				
Wat is het doel:	De mentor heeft zicht op de begeleiding en ontwikkeling van alle leerlingen in de zijn mentorklas. Voor leerlingen met een specifieke begeleidings- en ondersteuningsbehoefte, al of niet geïndiceerd, is er waar nodig een plan van aanpak opgesteld passend bij de aanvullende ondersteuningsbehoefte (binnen school en vanuit o.a. gemeente).				
Voor wie:	Alle leerlingen van VO Eemsdelta				
Door wie:	De mentor				
Wanneer:	Gedurende het hele schooljaar en tijdens de mentorlessen				
Extra informatie	De rol van de mentor is vastgelegd in het handboek van de mentor				

Onderdeel 1a2	Vaklessen				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Lessen waarbij vakinhoudelijke informatie en vaardigheden worden aangeleerd. Er is onderscheid in theorie- en praktijklessen.				
Wat is het doel:	Toewerken naar een diploma of certificaat. Schoolloopbaan eindigen op een zo hoog mogelijk haalbaar uitstroomniveau, zowel theoretisch als praktisch.				
Voor wie:	Alle leerlingen van de stichting.				
Door wie:	De vakdocent eventueel ondersteund door onderwijsondersteunend personeel.				
Wanneer:	Volgens lesrooster.				
Extra informatie	Op Pro worden interne stages aangeboden. (Vakinhoudelijke)begeleiding wordt verzorgd door docent en onderwijsondersteunend personeel.				

Onderdeel 1a3	Burgerschap				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	De kernwoorden voor <i>het VO zijn democratie, participatie en identiteit</i> . Aandachtspunten zijn: Bevorderen van sociale competenties bij leerlingen; Aandacht voor pluriformiteit van de samenleving en het bevorderen van deelname aan deze samenleving; Aandacht voor de basiswaarden: vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid, verdraagzaamheid, afwijzen van onverdraagzaamheid en discriminatie. School biedt een leer- en werkomgeving voor bovenstaande onderwerpen.				
Wat is het doel:	De school geeft richting aan de ontwikkeling van jonge burgers in de regio en burgerschapsonderwijs is daarmee verbonden. Het heeft een positief effect op de sociale veiligheid en het omgaan met diversiteit. Dit zorgt voor een sterk pedagogisch klimaat en leerlingen krijgen hierdoor zicht op het functioneren van de rechtstaat en op wat plichten, normen en waarden zijn. Ook leren zij hoe ze zich tot elkaar en de omgeving dienen te verhouden.				
Voor wie:	Alle leerlingen van de stichting				
Door wie:	Alle medewerkers				
Wanneer:	voortdurend				

Onderdeel 1a4	Ambitie- en ontwikkelgesprekken				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Gesprek tussen leerling en mentor, waarbij ouders aanwezig zijn. Het gesprek gaat over de individuele doelen en leerroute die de leerling voor ogen heeft. De doelen worden vastgelegd in een individueel plan. Daarbij is de mentor de persoon die aanvult met wat haalbaar is.				
Wat is het doel:	Leerling en mentor krijgen inzicht in de individuele leerroute en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Leerdoelen worden zichtbaar en ouderbetrokkenheid wordt gestimuleerd.				
Voor wie:	Alle leerlingen van de stichting				
Door wie:	De mentor en leerling.				
Wanneer:	Het startgesprek vindt plaats in de eerste schoolweek. Vervolggesprekken worden periodiek gehouden.				
Extra informatie	De mentor moet zich bekwamen in gespreksvoering en verslaglegging. Training gespreksvoering vindt plaats. Ouders zijn bij het start- en eindgesprek aanwezig				

Onderdeel 1a5	LOB , Loopbaanoriëntatie en Begeleiding				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Goede loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) kan helpen bij het maken van betere keuzes door jongeren te begeleiden bij het ontdekken van hun mogelijkheden, talenten en passies en het ontwikkelen van een realistisch beeld van het vervolgonderwijs en het beroepsperspectief. LOB maakt in de toekomst nog meer dan nu integraal onderdeel uit van ons curriculum.				
Wat is het doel:	We willen graag dat leerlingen uiteindelijk op de goede plek terechtkomen, uiteraard na de genoten opleiding. De weg ernaartoe moet divers zijn. Leerlingen moeten op allerlei manieren kennis maken met LOB: stages, bedrijfsbezoeken, open dagen, enzovoort, maar ook vaardigheden aanleren die noodzakelijk zijn voor een goede kans op de arbeidsmarkt.				
Voor wie:	Voor alle leerlingen van de stichting Dit in een leerlijn van brugklas tot examenjaar en ieder op zijn niveau.				
Door wie:	Vakdocent, Mentor, LOB-coördinator				
Wanneer:	Doorlopend gedurende het schooljaar				

Onderdeel 1a6	Ouder- en thema avonden				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Informereren van ouder(s)/verzorger(s) over organisatorische zaken aangaande de school en avonden op thema. Dit kan ook in verbinding met andere instanties: HALT, VNN, Jeugd en Jongeren (voorheen CJG) etc.				
Wat is het doel:	Ouders betrekken bij de school en het houden van contact.				
Voor wie:	Alle ouders.				
Door wie:	Mentoren, leerlingcoördinatoren, externe partijen				
Wanneer:	Doorlopend gedurende het schooljaar				

Onderdeel 1a7	Ouder- en leerlingencontacten				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Contactmomenten tussen leerlingen, ouders/verzorgers en collega's waarin vorderingen besproken worden op cognitief en sociaal-emotioneel gebied.				
Wat is het doel:	Elkaar op de hoogte houden en met elkaar in gesprek blijven ter bevordering van een positieve schoolgang.				
Voor wie:	Alle leerlingen en ouders/verzorgers van VO Eemsdelta.				
Door wie:	Mentoren en vakdocenten				
Wanneer:	In de jaarplanning is vastgelegd op welke vaste momenten gedurende het schooljaar contactmomenten zijn. Er zijn mol-gesprekken (mentor, ouder, leerlinggesprekken) met leerlingen, ouders en school. Daarnaast bestaat de mogelijkheid, zowel voor de school als ouders/verzorgers, buiten de geplande momenten een afspraak te maken.				
Extra informatie	Het VO Eemsdelta maakt gebruik van het Leerlingvolgsysteem Magister. Dit systeem volgt de ontwikkeling van de leerling. Cijfers, ter zake doende informatie, absentiegegevens en het eventuele OPP van de leerling worden vastgelegd. Ouder/verzorger(s) krijgen een inlogcode om ontwikkeling van hun kind(eren) te kunnen volgen.				

Onderdeel 1a8	Warme overdracht				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Dossieroverdracht met gesprek				
Wat is het doel:	Veranderingen van (deel)school of leerjaar succesvol laten verlopen en daarmee continuïteit van het leerproces van de leerling borgen.				
Voor wie:	Alle leerlingen van VO Eemsdelta				
Door wie:	Collega's van toeleverende en ontvangende (deel)scholen				
Wanneer:	Vooral overstap PO naar VO Eemsdelta en van leerjaar naar daaropvolgend leerjaar. Dit vindt plaats voorafgaand aan het begin van het brugklasjaar.				
Extra informatie	Deze overdracht heet 'warm' vanwege het gesprek bij de overdracht. In het gesprek kan extra aandacht zijn voor de eventuele ondersteuning die een leerling helpt bij een goede overstap.				

Onderdeel 1a9	Anti-pestcoördinator				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Een functionaris aangesteld om bij conflicten en pesten adequaat en oplossingsgericht volgens het anti-pest protocol te handelen/in te grijpen.				
Wat is het doel:	Conflictsituaties of pesten beëindigen in samenwerking met alle betrokken partijen				
Voor wie:	Alle leerlingen van VO Eemsdelta				
Door wie:	De anti-pestcoördinator. Dit is een intern deskundige die op de juiste manier kan bemiddelen bij een conflict of bij pesten.				
Wanneer:	Bij een hulpvraag die afkomstig kan zijn van ouders, leerling of een medewerker van de stichting.				
Extra informatie	De antipest-coördinator weegt af wanneer actie geboden is en volgt hierbij het anti-pest protocol.				

Onderdeel 1a10	Ontwikkelperspectief plan				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Een ontwikkelingsperspectief (OPP) wordt gemaakt voor het vastleggen van extra ondersteuning, dan wel een passende aanpak die past bij de stimulerende/belemmerende factoren van de leerling. Vanaf niveau 3 (zie ook niveaus SWV)				
Wat is het doel:	Een OPP is onderdeel van een cyclisch proces van planmatig handelen en is een middel waarin een passende aanpak beschreven wordt. De centrale vraag is: wat heeft de leerling nodig?				
Voor wie:	Het OPP is afgestemd met leerling en ouder(s)/verzorger(s). Er vindt minimaal twee keer per jaar een evaluatie plaats met zowel ouder(s)/verzorger(s) als de leerling. Het OPP wordt steeds door alle betrokkenen ondertekend.				
Door wie:	De mentor stelt het OPP op evt. samen met de leerlingcoördinator. Het handelingsdeel ontstaat in samenwerking met leerling en ouder(s)/verzorger(s).				
Wanneer OPP:	Conform afspraken Samenwerkingsverband				
Extra informatie	Het gebruik van een OPP is wettelijk verplicht voor alle leerlingen in het Praktijkonderwijs; Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel.				

Onderdeel 1a11	Steward/ Pedagogische conciërge				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Het begeleiden en ondersteunen van leerlingen in veelal de vrije ruimtes binnen de school. Het eerste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders.				
Wat is het doel:	Zorgdragen voor een rustige, veilige omgeving met een goede sfeer. Vergroten van een veilig schoolklimaat <ul style="list-style-type: none"> ● Aanspreekpunt ● Toezicht 				
Voor wie:	Alle leerlingen en aanwezigen van VO Eemdelta				
Door wie:	Pedagogische conciërge				
Wanneer:	Het gehele schooljaar				
Extra informatie					

Onderdeel 1a12	Maatwerklessen /keuzemodules				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	X	X	X	X	
Wat is het:	Onderwijs op maat voor onze leerlingen Maatwerklessen bieden de mogelijkheden om recht doen aan verschillen in niveau /tempo/ motivatie. Tijdens een maatwerkles kan een leerling ondersteuning, verbreding of verdieping krijgen voor een gekozen vak of kiezen voor zelfstudie of extra curriculaire activiteiten.				
Wat is het doel:	Leerlingen leren meer eigen verantwoordelijkheid te nemen en eigenaarschap te tonen; dit heeft een positief effect op de motivatie van de leerling. Voorkomen van onderpresteren: door mogelijkheden te bieden tot beloning; zelfstudie, keuzeprojecten, meer lestijd voor een specifiek vak, kan dit voor een aantal leerlingen uitkomst bieden en structurele demotivatie beperken.				
Voor wie:	Alle leerlingen van VO Eemsdelta				
Door wie:	Vakdocenten				
Wanneer:	Gedurende het hele schooljaar				

Verdiepende basisondersteuning niveau 1b: groepen leerlingen

Verdiepende basisondersteuning omvat de extra ondersteuning die ingezet kan worden door docenten voor leerlingen die naast het basisarrangement uitdaging nodig hebben om hun onderwijskundige en leergebied overstijgende doelen te behalen.

Onderdeel 1b1	Pluslessen				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
			X		
Wat is het:	<p>Pluslessen en Plusprojecten worden gegeven op het vwo+:</p> <p>Het onderwijs in de vwo+ klas is gericht op leerlingen die meer aankunnen dan het reguliere vwo-programma. Het tempo ligt hoger dan in de reguliere brugklassen en er wordt ingezet op compacten, verrijken en verdiepen. Voor enkele vakken is een lesuur minder ingeroosterd. Deze lessen gebruiken we voor extra begeleiding en verdieping.</p> <p>Naast de Pluslessen zijn er extra verrijkende projecten (de zogeheten Plusprojecten) zoals robotica, Chinees, filosofie, sterrenkunde en forensisch onderzoek.</p> <p>Leerlingen die meedoen aan de Plusklas krijgen hiervoor een certificaat.</p>				
Wat is het doel:	<p>Meer uitdaging door verbredende en verrijkende Plusprojecten en intensieve mentorbegeleiding.</p> <p>Een zo passend mogelijk aanbod voor alle leerlingen. Niet alleen voor de leerlingen met een beperking of een probleem, maar ook voor talentvolle en (hoog)begaafde leerlingen.</p>				
Voor wie:	Vwo+ leerlingen				
Door wie:	Vakdocenten vwo+				
Wanneer:	Gedurende de onderbouw vwo: klas 1-3				

Onderdeel 1b2	(hoog)begaafde leerlingen				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
			X		
Wat is het:	Ondersteuning van hoog- en meerbegaafde leerlingen.				
Wat is het doel:	Bieden van ondersteuning rondom leren leren en motivatie en evt. het aanpassen van onderwijsprogramma's (maatwerk, verbreden en versnellen).				
Voor wie:	Leerlingen die ondersteuning nodig hebben vanuit een HB-profiel bij o.a. leren leren en motivatie.				
Door wie:	Hoogbegaafdenspecialist en talentbegeleider in afstemming met mentor, vakdocenten en orthopedagoog.				
Wanneer:	Na signalering vanuit de leerling- en groepsbespreking en/of ondersteuningscoördinator.				
Extra informatie	Deskundige(n) in de school nemen deel aan het netwerk hoogbegaafdheid van het SWV Passend Onderwijs. Vanuit de school wordt er in samenspraak met de scholen in het SWV beleid en aanbod ontwikkeld om het onderwijs aan te kunnen bieden per schooljaar 2023-2024.				

Onderdeel 1b3	Examentraining				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
		X	X	X	X
Wat is het:	Ter voorbereiding op de (centrale) eindexamens krijgen examenleerlingen gerichte training en voorbereiding op vakinhoud en vaardigheden op examenniveau.				
Wat is het doel:	Leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op de centrale eindexamens. Zowel qua vakinhoud als qua strategieën en vaardigheden.				
Voor wie:	Examenleerlingen VO Eemsdelta				
Door wie:	Vakdocenten				
Wanneer:	Examenleerlingen Pro, TL4, H5 en V6				

Onderdeel 1b4	Cambridge Engels (CUC)				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
			X		
Wat is het:	Het aanbieden van het vak Engels op een hoger niveau.				
Wat is het doel:	Leerlingen behalen een Europees gecertificeerd diploma. Het behaalde niveau Engels ligt hoog en kan bijvoorbeeld ondersteunend zijn voor het doorlopen van vervolgonderwijs waarbij Engels de voertaal is.				
Voor wie:	FCE: Leerlingen die de instaptoets met een voldoende afsluiten in klas 1. CAE: Leerlingen in HV BB die aan het niveau kunnen voldoen.				
Door wie:	Expertdocenten Engels.				
Wanneer:	FCE: Vanaf klas 2. CAE: in klas 4 en 5.				

Onderdeel 1b5	Engels in de voorexamenklas afsluiten				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
			X		
Wat is het:	In het Nederlandse onderwijssysteem zit een leerling in een leerweg gebaseerd op zijn gemiddelde cijfers voor verschillende vakken. Soms kan een leerling een vak eerder, in de voorexamenklas, afsluiten. Deze mogelijkheid wordt leerlingen binnen het VO Eemsdelta voor het vak Engels geboden op vwo niveau.				
Wat is het doel:	Motiveren en aansluiten bij het niveau van de leerling.				
Voor wie:	Leerlingen die duidelijk laten zien dat ze het vak Engels dermate beheersen opdat het afsluiten in de voorexamenklas een reële mogelijkheid is.				
Door wie:	Docenten Engels				
Wanneer:	Voorexamenklas (vwo 5)				

Intensieve basisondersteuning niveau 1c: individuele leerlingen

Intensieve basisondersteuning bestaat uit licht curatieve en preventieve handelingen die ingezet kunnen worden voor leerlingen die binnen de basisondersteuning extra instructie en begeleiding nodig hebben. VO Eemsdelta heeft een breed aanbod van intensieve basisondersteuning en de specifieke onderdelen worden hieronder toegelicht.

Onderdeel 1c1	Sociaal emotionele ondersteuning				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
		X	X	X	X
Wat is het:	Extra ondersteuning/advies bij leerling met een extra ondersteuningsbehoefte. De mentor heeft gesprekken met de leerlingen; indien nodig wordt de leerling ingebracht in het IOT (Intern Ondersteunings Team) om te bespreken of de basisondersteuning moet worden opgeschaald.				
Wat is het doel:	Ondersteuning bieden en het leerproces bevorderen.				
Voor wie:	Voor alle leerlingen.				
Door wie:	Mentoren, leerlingcoördinatoren en ondersteuningscoördinator				
Wanneer:	Als blijkt dat het onderwijsproces stagneert en de leerling als gevolg van sociaal-emotionele problematiek dreigt vast te lopen.				
Extra informatie	Eventueel opschalen van de ondersteuning wordt eerst besproken in het IOT; de mentor brengt in via de leerlingcoördinator of de leerlingcoördinator brengt in.				

Onderdeel 1c2	Dyslexie ondersteuning				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	X	X	X	X	X
Wat is het:	Ondersteuning van leerlingen die reeds in het bezit zijn van een dyslexieverklaring. Vooronderzoek bij leerlingen die kenmerken van dyslexie hebben.				
Wat is het doel:	Ad.1) Leerlingen leren omgaan met de compenserende en dispenserende middelen waar ze bij wet recht op hebben (didactisch en sociaal-emotioneel). Ad.2) Achterhalen of er sprake is van kenmerken van dyslexie. Bij voldoende bouwstenen vindt er doorverwijzing voor onderzoek plaats.				
Voor wie:	Leerlingen met dyslexie en leerlingen met kenmerken van dyslexie.				
Door wie:	Dyslexiecoaches en orthopedagoog.				
Wanneer:	Ad. 1) Bij aanvang van het schooljaar. Ad. 2) Gedurende het schooljaar.				
Extra informatie	SVO-Eemsdelta heeft met AOB-Compaz (Zwolle/Groningen) een overeenkomst in het kader van het afnemen van het onderzoek en het wel/niet afgeven van de diagnose. De orthopedagoog verwijst.				

Onderdeel 1c3	Intern Ondersteunings Team (IOT)				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Het ondersteuningsteam adviseert, organiseert en ondersteunt bij begeleiding van leerlingen met (extra) ondersteuningsvragen.				
Wat is het doel:	Het IOT bespreekt leerlingen met een extra ondersteuningsvraag en kijkt welke ondersteuningsmogelijkheid uit ons aanbod passend is.				
Voor wie:	Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte.				
Door wie:	Het IOT wordt gevormd door de ondersteuningscoördinatoren en leerlingcoördinatoren van de thuisbasis; de orthopedagoog en intern begeleider schuiven ook aan.				
Wanneer:	Verschilt per thuisbasis, maar in ieder geval tweewekelijks.				
Extra informatie	In geval van ondersteuning (2 ^e lijn) zijn ouders altijd betrokken.				

Onderdeel 1c4	Orthopedagogen en orthopedagoog-generalist				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	X	X	X	X	X
Wat is het:	De orthopedagoog heeft een onderzoekende, een adviserende en een ondersteunende rol. Een diagnostisch onderzoek (IQ, didactisch, sociaal-emotioneel) kan onderdeel uitmaken van hun inzet. Zij kunnen ook, altijd na overleg met ouder(s)/verzorger(s), een bijdrage leveren aan een eventuele verwijzing naar externe hulpverlening. De orthopedagoog-generalist ondersteunt ook leerlingen met complexe onderwijsondersteuningsvraagstukken. De orthopedagoog is ook betrokken bij de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs of het Praktijkonderwijs.				
Wat is het doel:	Deelscholen adviseren rondom leerlingen met leer- en ontwikkelingsproblemen signaleren en ondersteunen bij onderwijs gerelateerde problematiek.				
Voor wie:	Consulteren en adviseren van het intern ondersteuningsteam (ondersteunings- en leerlingcoördinatoren), teamleiders, ouder(s)/verzorger(s) en overige medewerkers van school met betrekking tot leer- en ontwikkelingsproblematiek bij leerlingen.				
Door wie:	De orthopedagogen.				
Wanneer:	De advisering, onderzoek en/of consultatie kunnen plaats vinden nadat een leerling via de ondersteuningscoördinator onder de aandacht gebracht wordt bij de orthopedagogen. De aanvraag van een TLV wordt gedaan als de ondersteuningsbehoefte van de leerling passend is bij de criteria voor Speciaal Onderwijs of Praktijkonderwijs. Hiervoor wordt de richtlijn van het Samenwerkingsverband gevolgd.				

Extra informatie	Op de website van het Samenwerkingsverband www.passendonderwijsgroningen.nl is informatie te vinden over de procedure voor de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring				
Onderdeel 1c5	Meerpartijenoverleg (MPO)				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	X	X	X	X	X
Wat is het:	Overleg op leerlingniveau met meerdere partijen (MPO = Meer Partijen Overleg). Partijen van zowel binnen als buiten de school. Ouders nemen deel aan een MPO.				
Wat is het doel:	Overleg (wel/niet preventief) over vragen rondom een leerling.				
Voor wie:	Betreffende leerling, ouders, school en diverse andere partijen die bij de leerling betrokken zijn.				
Door wie:	School, ouders en eventueel medewerkers hulpverlening of gemeente. Dit kan worden uitgebreid met diverse andere partijen.				
Wanneer:	Indien de ondersteuning binnen de school niet toereikend is.				
Extra informatie	n.v.t.				

Onderdeel 1c6	Vertrouwenspersoon				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Leerlingen, ouder(s)/verzorger(s) en medewerkers kunnen bij klachten een beroep doen op ondersteuning van een van de vertrouwenspersonen. De ondersteuning kan variëren van het bieden van een luisterend oor tot en met het begeleiden van een officiële klacht bij de landelijke klachtencommissie.				
Wat is het doel:	Degene die een klacht heeft zo goed mogelijk ondersteunen bij het vinden van een oplossing en komen tot een onderbouwd advies en evt. bemiddeling.				
Voor wie:	Alle leerlingen, ouder(s)/verzorger(s) en medewerkers van Stichting VO Eemsdelta die klachten hebben over de school.				
Door wie:	De vertrouwenspersoon				
Wanneer:	Incidenteel. Initiatief ligt bij de persoon die een klacht of hulpvraag heeft.				
Extra informatie	Het VO Eemsdelta heeft een Klachtenregeling waarin extra informatie is opgenomen over de invulling van de rol van vertrouwenspersoon. Deze klachtenregeling is via de website van de school te raadplegen				

Onderdeel 1c7	Symbiose arrangement/schakeltraject				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
					x
Wat is het:	Een BBL-traject op entree niveau waarbij de leerling ingeschreven blijft staan op de GM en 1 dag in de week meedraait op het MBO. De stage regelen en onderhouden het Praktijkonderwijs evenals ondersteuning en eventuele bijsturing van de te volgen vakken op het MBO?.				
Wat is het doel:	Het doel is de leerling alvast een stap richting het MBO te laten maken en een kans op een MBO diploma te geven. Gaat dit onverhoopt niet lukken dan is er de mogelijkheid tot terugkeer naar de GM omdat de leerling nog bij VO-Eemsdelta staat ingeschreven.				
Voor wie:	Voor leerlingen die het cognitieve niveau hebben om deze stap te maken en voldoende arbeidsethos hebben om een stage te kunnen volbrengen. Op sociaal emotioneel niveau is vaak nog een vangnet nodig.				
Door wie:	Trajecten worden door de GM in samenspraak met desbetreffende MBO's uitgezet en onderhouden.				
Wanneer:	Trajecten worden uitgezet in juli en lopen een heel schooljaar door.				

Onderdeel 1c8	Dyscalculie begeleiding				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Ondersteuning van leerlingen die reeds in het bezit zijn van een dyscalculieverklaring. Vooronderzoek bij leerlingen die kenmerken van dyscalculie hebben.				
Wat is het doel:	Ad.1) Leerlingen leren omgaan met de compenserende en dispenserende middelen (zie ook dyscalculieprotocol). Ad.2) Achterhalen of er sprake is van kenmerken van dyscalculie. Bij voldoende bouwstenen vindt er een vooronderzoek en eventueel doorverwijzing plaats voor onderzoek.				
Voor wie:	Leerlingen met dyscalculie en leerlingen met kenmerken van dyscalculie.				
Door wie:	Dyscalculiecoach (indien beschikbaar) of orthopedagoog.				
Wanneer:	Ad. 1) Bij aanvang van het schooljaar. Ad. 2) Gedurende het schooljaar.				
Extra informatie					

Onderdeel 1c9	Leerlingenbegeleider/coach				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	X	X	X	X	X
Wat is het:	Soms heeft een leerling intensievere begeleiding nodig dan een mentor kan bieden. Daarbij kan het gaan om een stuk begeleiding op sociaal emotioneel vlak of om het versterken van executieve vaardigheden (plannen, organiseren, taak-initiatie, samenvatten en leren leren). Dit kan op individuele basis of in groepjes. Verder biedt ze een luisterend oor voor leerlingen met lichte persoonlijke- of thuisproblematiek.				
Wat is het doel:	Executieve vaardigheden versterken en schooluitval voorkomen				
Voor wie:	Alle leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben. Na doorverwijzing door het IOT.				
Door wie:	Docenten, ondersteuningsdocenten				
Wanneer:					

Onderdeel 1c10	Ondersteuning leerlingen met een migratieachtergrond/NT-2				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	X	X	X	X	X
Wat is het:	Begeleiding en faciliteiten van en voor leerlingen met een migratieachtergrond. Formuleren, opzetten van duurzaam NT2-beleid en uitvoeren van (maatwerk)begeleiding. Dit wordt gedaan door het werken vanuit de bouwstenen van NT2: 1. visie op NT2-leren in het regulier onderwijs 2. warme overdracht van de NT2-leerling 3. taalontwikkende vak- en praktijklessen 4. extra taalondersteuning (op maat) 5. veilige, vertrouwde, verbindende schoolomgeving (het sociale aspect)				
Wat is het doel:	Succes in het onderwijs en voorbereiden op de hoge taaleisen die de maatschappij stelt. Realiseren van een doorlopende taalleerlijn met taalrijke lessen, extra ondersteuning en taalondersteuning op maat (zgn. Drieslag Taal).				
Voor wie:	Specifiek voor leerlingen Specifiek voor leerlingen van VO Eemsdelta die ingestroomd zijn vanuit de ISK VO of PO. Algemener voor NT2-leerlingen met een anderstalige thussituatie en NT1-leerlingen.				
Door wie:	Vakdocenten, docenten Nederlands, NT2-deskundige.				
Wanneer:	Gedurende het gehele schooljaar.				
Extra informatie:	Het schoolbrede NT2-beleidsplan is in ontwikkeling				

Aanvullende ondersteuning op groepsniveau 2

Onderdeel 2.1	Numo ondersteuningslessen				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	X	X	X	X	X
Wat is het:	In de onderbouw (klas 1 t/m 3) nemen we Diatoetsen af bij alle leerlingen voor rekenen, Nederlands en Engels. Numo is een remediërend programma dat adaptief werkt en gericht oefeningen aanbiedt. De resultaten van de Diatoetsen laten soms hiaten zien. Wanneer deze hiaten aanzienlijk zijn, wordt de leerling Numo-lessen aangeboden.				
Wat is het doel:	Hiaten wegwerken voor de kernvakken (wiskunde/rekenen, Nederlands en Engels), zodat de leerling weer op het gewenste niveau kan werken.				
Voor wie:	De leerlingen in de onderbouw die hiaten in de kernvakken hebben				
Door wie:	vakdocenten				
Wanneer:	Gedurende het hele schooljaar.				

Onderdeel 2.2	Vakondersteuningslessen (bijles)				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Alle leerlingen van VO-Eemsdelta krijgen ondersteuning bij vakken waarin zij extra ondersteuning nodig hebben, omdat zij de leerstof niet beheersen. Een leerling krijgt het advies aangeboden op basis van DIA-resultaten, toetscijfers, advies van een vakdocent of op de vraag van de leerling/ouders. Een leerling kan hier zelf voor kiezen om zo de autonomie te versterken.				
Wat is het doel:	Leerlingen begeleiden om op voldoende niveau te komen voor het betreffende vak.				
Voor wie:	Leerlingen die hiaten hebben met bepaalde vakken.				
Door wie:	Vakdocenten of klassenstudenten.				
Wanneer:	Tijdens ondersteuningsuren.				
Extra informatie					

Onderdeel 2.3	Dyslexiebegeleiding				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	X	X	X	X	X
Wat is het:	Het groepsgewijs begeleiden van leerlingen met de diagnose dyslexie. De begeleiding behelst zowel didactische als de sociaal emotionele aspecten.				
Wat is het doel:	De begeleiding is gericht op het kennisnemen van de mogelijke dispenserende en compenserende maatregelen en het leren omgaan met de diagnose dyslexie.				
Voor wie:	Leerlingen met dyslexie of een sterk vermoeden van dyslexie.				
Door wie:	Dyslexiecoach en/of orthopedagoog.				
Wanneer:	Gedurende het schooljaar.				
Extra informatie	Op enkele deelscholen is er voor de leerlingen met dyslexie een inloopsprekkuur.				

Onderdeel 2.4	Faalangstreductietraining				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	X	X	X	X	
Wat is het:	Groepsgewijs aandacht voor de spanningen waarmee leerlingen geconfronteerd worden en die de schoolontwikkeling belemmeren. Groepsgesprekken en oefeningen gericht op ontspanning en op inzicht in de problematiek, maken onderdeel uit van de training. Leerlingen leren rust en veiligheid in hun eigen hoofd creëren en angsten te confronteren.				
Wat is het doel:	Rust en veiligheid creëren gericht op het afnemen van de angst tot falen.				
Voor wie:	Leerlingen VMBO en HAVO/VWO. Verwijzing kan via ondersteuningscoördinator				
Door wie:	Docenten die opgeleid zijn als faalangstreductiebegeleider				
Wanneer:	Vanaf leerjaar 1				
Extra informatie	Contra-indicatie: Leerlingen die al extern in behandeling zijn en leerlingen waarbij sprake is van andere (bijkomende) problematiek.				

Onderdeel 2.5	Sociale Vaardigheidstraining (SOVA)				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	X	X	X	X	X
Wat is het:	Een sociale vaardigheidstraining (sova-training) is een kortdurende, praktische en speelse training die helpt om sociaal vaardiger te worden. En daardoor meer aansluiting vindt bij anderen en makkelijker omgaat met sociale situaties. Omdat sociale vaardigheden betrekking hebben op de interactie met anderen, wordt deze training in groepsverband gegeven				
Wat is het doel:	Sociaal vaardiger worden				
Voor wie:	Leerlingen VMBO en HAVO/VWO. Verwijzing kan via het mentor en IOT				
Door wie:	Docenten die opgeleid zijn als sova-begeleider				
Wanneer:	Vanaf leerjaar 1				
Extra informatie					

Extra onderwijsondersteuningsarrangementen

De extra ondersteuningsarrangementen omvatten het handelen dat op basis van het ontwikkelingsperspectief (OPP) ingezet wordt door docenten, in samenwerking met in- en externe professionals, voor leerlingen die aanvullende ondersteuning nodig hebben. De arrangementen bestaan uit meerdere onderdelen en ieder geval expertise, aandacht en tijd, voorzieningen en samenwerking met onderwijs- en ketenpartners en biedt zo een complete aanpak.

Tussenvoorziening De Doorstart, niveau 3

De stichting VO Eemsdelta heeft een tussenvoorziening, genaamd de Doorstart. Dit is een voorziening voor leerlingen die de lessen binnen de reguliere klassen tijdelijk niet kunnen volgen. In de tussenvoorziening worden arrangementen aangeboden met als mogelijke doelen: toewerken naar terugkeer in het reguliere onderwijs, schakeling naar vervolgonderwijs of werk, of toeleiding naar onderwijs voor leerlingen die niet naar school gaan. Voor elke leerling wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld.

Naast het volgen van het reguliere onderwijsprogramma, is er in de tussenvoorziening aandacht voor de sociaal-emotionele aandachtfactoren van leerlingen. Er worden programma's aangeboden gericht op het ontwikkelen van sociale en mentale vaardigheden, de voorbereiding op de arbeidsmarkt en vrijetijdsbesteding. In de tussenvoorziening zijn er verschillende evaluatiemomenten tussen leerling, de Doorstart, school van herkomst en ouder(s)/verzorger(s). Hieronder worden de arrangementen kort toegelicht.

Onderdeel 3.1	Reboundarrangement				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	X	X	X	X	X
Wat is het:	Kortdurende opvang waarbij extra ondersteuning wordt geboden bij het schoolprogramma. De opvang is maatwerk. Het eigen lesprogramma wordt zoveel mogelijk gevolgd, toetsen worden afgenomen.				
Wat is het doel:	Terugkeer naar regulier onderwijs (klas van herkomst)				
Voor wie:	Voor de leerling die om verschillende redenen dreigt vast te lopen in het onderwijs.				
Door wie:	Het onderwijsprogramma wordt uitgevoerd door een vast team. In samenwerking met de thuisbasis van de leerling en evt. hulpverlening.				
Waar	Bij voorkeur zeer nabij (of op) de school van herkomst i.v.m. het volgen van de 'eigen' lessen				
Wanneer:	In- en uitstroom is gedurende het hele jaar mogelijk. Programma en uren zijn afhankelijk van doelen, rooster en in overleg.				
Extra informatie	Mentor blijft betrokken en is eerste aanspreekpunt (+ zie hieronder)				

Onderdeel 3.2	Schakelarrangement				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	X (VSO)	x	x	x	x
Wat is het:	Overbruggingsperiode waarbij de leerling geschakeld wordt naar een vervoltraject/andere school. De kernvakken worden gevolgd voor zover mogelijk/wenselijk en kunnen daarnaast worden aangevuld met andere theorie- of praktijkvakken, beroepenoriëntatie, (interne) stage.				
Wat is het doel:	Toeleiden naar een ander niveau, andere (VSO) school, MBO of werk / dagbesteding.				
Voor wie:	Voor de leerling die om verschillende redenen dreigt vast te lopen in het onderwijs.				
Door wie:	Programma wordt begeleid door een vast team van de Doorstart. Extra inzet van vakdocenten en stagebureau.				
Waar					
Wanneer:	In- en uitstroom gedurende het hele schooljaar tot begin vervoltraject				
Extra informatie					

Onderdeel 3.4	Thuiszittersarrangement				
Deelschool	BRUGKLAS	TM	RPC	RK	GM
	x	x	x	x	x
Wat is het:	Laagdrempelig maatwerkprogramma (mede bepaald door belastbaarheid en problematiek)				
Wat is het doel:	Schoolritme ontwikkelen om daarna in te stromen in een van de arrangementen.				
Voor wie:	Voor de leerplichtige thuiszitter waarvan schoolgang volledig is gestagneerd (maar die wel [weer] deels belastbaar is voor onderwijs).				
Door wie:	Ondersteuningscoördinator, leerlingcoördinator en vakdocent				
Wanneer:	Gedurende het hele schooljaar is instroom mogelijk				
Waar	Op de Doorstart en indien noodzakelijk deels thuis				
Extra informatie					

8. Mate van basisondersteuning

Het samenwerkingsverband dient te bepalen wat het niveau van de basisondersteuning is. Hiermee wordt bedoeld wat elke school tenminste in huis dient te hebben aan expertise en voorzieningen voor leerlingen. Er zijn 13 thema's geformuleerd, te beschouwen als het niveau basisondersteuning dat geldt voor alle scholen van het SWV te weten:

- Thema 1:** *Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving.*
- Thema 2:** *De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.*
- Thema 3:** *Het personeel werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het realiseren van de ontwikkelingsperspectieven van leerlingen.*
- Thema 4:** *Het personeel werkt met effectieve methoden en aanpakken.*
- Thema 5:** *Het personeel werkt continu aan de eigen handelingsbekwaamheid en competenties.*
- Thema 6:** *Voor alle leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte en/of ondersteuningsvraag is een ambitieus ontwikkelingsperspectief (OPP) vastgesteld.*
- Thema 7:** *De school draagt leerlingen zorgvuldig over.*
- Thema 8:** *Ouders (en leerlingen) zijn nauw betrokken bij de school en de arrangementen.*
- Thema 9:** *De school voert een helder beleid op het terrein van onderwijsondersteuning.*
- Thema 10:** *De school heeft haar ondersteuningsprofiel vastgesteld.*
- Thema 11:** *De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van het basisaanbod en de extraondersteuning en past het beleid zo nodig aan.*
- Thema 12:** *De school heeft een effectieve interne zorgstructuur.*
- Thema 13:** *De school heeft een effectief zorgteam.*

In februari 2024 vindt een 0-meting/evaluatie basisondersteuning plaats op alle deelscholen van de Stichting VO Eemsdelta. De uitkomst van deze evaluatie laat zien hoe de scholen scoren ten aanzien van de geformuleerde thema's en bijbehorende indicatoren.

De methodiek die gevolgd wordt voor de scholen laat de scholen per thema scoren op een schaal 1 tot 5:

- niets ingevuld
- niet
- nauwelijks
- in enige mate
- sterke mate
- zeer sterke mate

Het invullen van de 0-meting basisondersteuning leidt tot een zogenaamd spindiagram waarmee per school en uiteindelijk ook voor het hele SWV kan worden bepaald hoe de actuele score eruitziet en op welke onderdelen scholen (en dus ook het SWV) nog stappen moeten zetten. De geformuleerde basisondersteuning vormt ook de basis voor het schoolondersteuningsprofiel van elke school. Dit is een wettelijke verplichting in het kader van Passend Onderwijs.

De resultaten van de evaluatie worden verwerkt in de spindiagrammen van de nulmeting. Vanuit deze scores worden actiepunten opgesteld om de basisondersteuning van de school op het gewenste niveau te houden. Vanaf 2023 wordt binnen het VO Eemsdelta jaarlijks het instrument meting basisondersteuning in de deelscholen uitgevoerd.

Bijlage 1: Begrippenlijst

Arrangement	Extra onderwijsondersteuning op maat, met inzet van bovenschoolse voorzieningen, expertise en financiën. Een arrangement kan variëren van licht curatief en tijdelijk van aard tot intensief en langdurend of structureel van aard. Een onderwijsondersteuningsarrangement beperkt zich tot het domein van het onderwijs. Een onderwijs- en ondersteuningsarrangement betreft altijd een samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg.
Basisondersteuning	Het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd.
Clusterindeling speciaal onderwijs	Cluster 1: blinde, slechthorende leerlingen; Cluster 2: dove, slechthorende leerlingen of met een taal- spraakontwikkelingsstoornis; Cluster 3: lichamelijk gehandicapte en/of verstandelijk en gehandicapte en langdurig zieke leerlingen (somatisch); Cluster 4: leerlingen met psychische stoornissen en gedragsproblemen.
Handelingsgericht werken (HGW)	Dit is een systematische werkwijze waarmee een school praktische handvatten krijgt voor het vormgeven van de ondersteuningsstructuur op de school. Handelingsgericht werken heeft een aantal uitgangspunten. Zo staan de onderwijsbehoeften van leerlingen centraal (Wat heeft een leerling nodig om een bepaald doel te bereiken?) en wordt uitgegaan van een cyclus van planmatig handelen. Bij HGW wordt gewerkt met groepshandelsplan(nen). Ouders zijn bij HGW een belangrijke educatieve partner.
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
IOP	Individueel ontwikkelingsplan
LKC	Landelijke Klachtencommissie
LOB	Loopbaanoriëntatie en –begeleiding
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MR	Medezeggenschapsraad
MT	Managementteam
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Ondersteuningsplan	De combinatie van alle schoolondersteuningsprofielen die wordt vastgesteld door het samenwerkingsverband.
OP	Onderwijzend personeel

OPP	Ontwikkelingsperspectief(plan). Inschatting van de ontwikkelingsmogelijkheden van een leerling voor een bepaalde, langere periode. Met een ontwikkelingsperspectief maakt de school een voorspelling over het verwachte uitstroomniveau in het voortgezet onderwijs. Het ontwikkelingsperspectief is sturend voor het aanbod dat de school de leerling biedt en bevat handvatten voor de planning van het onderwijs. De school stelt een ontwikkelingsperspectiefplan op voor leerlingen die extra ondersteuning op school nodig hebben in het reguliere onderwijs en voor alle leerlingen in het speciaal onderwijs. Voor het reguliere onderwijs worden ook de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma en de te bieden begeleiding en ondersteuning beschreven. De school heeft hierover overleg met de ouders. Dit overleg is erop gericht dat ouders en school en samen eens zijn over het ontwikkelingsperspectief. In het nieuwe onderwijsstelsel(passend onderwijs) vervangt het ontwikkelingsperspectiefplan het handelingsplan.
OOP	Onderwijsondersteunend personeel
OSO	Overstap Service Onderwijs. Dit systeem maakt het mogelijk studie- en begeleidingsgegevens van een leerling veilig digitaal over te dragen vanuit de leerlingadministratie van de huidige school naar een nieuwe school.
PMR	Personeelsgeleding Medezeggenschapsraad
PO	Primair onderwijs
POP	Persoonlijk Ontwikkelingsplan
RIE	Risico-inventarisatie en –evaluatie
Samenwerkings- verband	Er bestaan ongeveer 83 samenwerkingsverbanden voor voortgezet onderwijs. Ook scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs werken samen, in 34 regionale expertisecentra (REC's). Na de inwerkingtreding van de Wet passend onderwijs m.i.v. 1 augustus 2014 verdwijnen de huidige samenwerkingsverbanden en komen er nieuwe, grotere samenwerkings- verbanden, voor zowel primair als voortgezet onderwijs. Ook scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs (met uitzondering van cluster 1 en 2) gaan hier deel van uitmaken. In totaal zullen het ongeveer 150 samenwerkings-verbanden worden. Doel van deze verplichte samenwerking is het bieden van passend onderwijs aan alle leerlingen, met en zonder ontwikkelingsproblemen bij leren en/of gedrag. Binnen een samenwerkingsverband moet dan ook een dekkend aanbod van onderwijszorg geleverd worden. In een samenwerkingsverband worden afspraken gemaakt over welke begeleiding de reguliere scholen moeten kunnen bieden en over de verdeling van de ondersteuningsgelden. Door de samenwerking kunnen scholen zich specialiseren en onderling afspraken maken wie welke kinderen het beste onderwijs kan geven. Als een school een leerling geen passend onderwijs kan geven, dan zoekt de school binnen het samenwerkingsverband naar een andere passende onderwijsplek.
SBP	Strategisch Beleidsplan
Schoolonder- steuningsprofiel	De door de school vastgestelde omschrijving van de basisondersteuning en de eventuele extra ondersteuning die een individuele school biedt.
SMO	Sociaal medisch overleg

TLV	Toelaatbaarheidsverklaring(TLV). Voor het speciaal onderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs en Praktijkonderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring nodig om te worden toegelaten. De TLV wordt afgegeven door de Commissie van Advies van het Samenwerkingsverband. De schoolbesturen PrO adviseren het bestuur van SWV GO over het toekennen van de toelaatbaarheidsverklaring voor het praktijkonderwijs. D.m.v. audits worden de TLV's gecontroleerd.
VO	Voortgezet Onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten
WMS	Wet Medezeggenschap op scholen
IOT	Intern OndersteuningsTeam